

KONSPEKT ZAJĘĆ Z PRZYRODY

TEMAT: Kto kogo zjada? Zależności pokarmowe w przyrodzie.

KLASA : 4

AUTOR- Monika Wójtowicz

MIEJSCE – sala lekcyjna lub ścieżka przyrodnicza na terenie IPCZD

Cele ogólne :

- uwrażliwienie na piękno przyrody
- dostrzeganie przyczynowości zjawisk, ich współzależność i wzajemny wpływ
- wytworzenie więzi z otaczającą przyrodą poprzez poznanie i zrozumienie

Uczeń:

- poznaje kim są producenci, konsumenci, reducenty w przyrodzie
- zdobywa umiejętności klasyfikowania zwierząt wg. ich zależności pokarmowych
- buduje łańcuchy pokarmowe

Metody: pogadanka, obserwacja, ćwiczenia (gry i zabawy)

Formy pracy: zbiorowa i indywidualna

Pomoce : sznurek, karty pracy, rysunki zwierząt, roślin i grzybów, atlas zwierząt.

Krótką pogadanką - Zwierzęta i rośliny występujące na danym obszarze pozostają we wzajemnych zależnościach, które przedstawiamy w postaci łańcuchów pokarmowych.

Nauczyciel rysuje na flipcharcie łańcuch pokarmowy i omawia poszczególne ogniwa łańcuch pokarmowy czyli zależność pokarmowa to jedna z podstawowych zależności w ekosystemie. Pierwszym ogniwem łańcucha są **producenci** czyli

rośliny zielone, drzewa, krzewy, ponieważ one same produkują pokarm. Jest to zawsze pierwsze ogniwo łańcucha pokarmowego.

Następnym elementem łańcucha są zwierzęta leśne czyli **konsumenci**, zarówno te którzy odżywiają się pokarmem roślinnym, jak i te odżywiające się żywym pokarmem zwierzęcym czyli drapieżniki.

Kolejnym elementem łańcucha są **destruenci**, czyli organizmy, które rozkładają obumarłe szczątki roślin i zwierząt. Należą do nich bakterie i grzyby, ale również np. dżdżownice.

Zadanie 1 - Zgadnij kim jestem?

Nauczyciel staje z dziećmi w kole. Wybierają wspólnie jedno dziecko które staje w środku. Do pleców przyczepiamy mu kartonik przedstawiający jakieś wybrane zwierzątko. Dziecko zadaje pytania na które otrzymuje odpowiedzi tak lub nie : np. czy to jest ptak, czy to jest ssak, czy ma sierść koloru rudego, czy to zwierzę roślinożerne, itd. Celem zadawanych pytań jest odgadnięcie jakim się jest zwierzęciem. Po zakończonej zabawie dzieci wyszukują informacje z atlasu zwierząt i po kolei przedstawiają się np. Jestem jeżem , zaliczam się do ssaków jestem wszystkożerny ale głównie zjadam owady itp.

W drugiej części zabawy nauczyciel prosi uczniów, aby połączyli się w grupy - zwierząt roślinożernych, mięsożernych, ptaków, ssaków, owadów i wspólnie wymyślili nazwę dla swojej grupy. Poszczególne grupy „przedstawiają się „

Zadanie 2 - Łańcuch pokarmowy

Uczestnicy zabawy stają w kole, i prowadzący wręcza kłębek sznurka osobie reprezentujące drzewo, następnie zadaje pytania związane z wzajemnymi zależnościami między organizmami. Uczestnicy którzy znają odpowiedz na nie zgłaszają się i drzewo podaje im sznurek. Przykładowe pytania:

- Kto żywi się nasionami drzew, kto żywi się liśćmi drzew?
- Kto żywi się gąsienicami zjadającymi liście drzew itd.?

Nauczyciel snuje opowieść - „W lesie wyrosło drzewo, potężne, żerowały na nim gąsienice motyla. Przyleciała sikorka która karmiła gąsienicami swoje potomstwo. Sikorka była nieuważna i dała się złapać kunie. Kuna zachorowała i zdechła wyrosły na niej grzyby i jej ciało uległo rozkładowi. Substancje pokarmowe wróciły do drzewa.”

W miarę zadawania pytań lub snucia opowieści sznurek i poszczególne osoby tworzą sieć zależności jakie występują w lesie.

Następnie uczestnicy wspólnie zastanawiają się, że człowiekowi potrzebne jest drewno na zeszyty, meble, książki w tym celu ścinamy drzewo, przecinamy również sznurek który połączony jest z drzewem. Oznacza to, że cała sieć się rozpada i potrzebne są działania człowieka, aby ochronić przyrodę przed zniszczeniem.

Zadanie 3

Na załączonym rysunku utwórz łańcuchy pokarmowe łącząc strzałkami odpowiednie organizmy. Spróbuj utworzyć jak najdłuższy łańcuch pokarmowy. (**karta pracy**)

Podsumowanie zajęć:

Pomyślcie o zakończonych zajęciach, zastanówcie się, czego dzięki nim się nauczyliście. Spójrzcie, na kartonie zapisałam początkowe części zdań, które będziecie mogli dokończyć. Jeśli ktoś nie ma zdania, niech powie „pasuję „

- Najbardziej podobało mi się dzisiaj...
- Nie wiedziałem /am tego, że ...
- Zaciekało mnie to, że.....